

Du er den vakreste ...

... jeg vet. Men hvorfor må bryllupsinvitasjoner være så stygge? Det blir de heller ikke, bare du lærer noen få gode regler om flott design. Les, lær – og prøv selv med layoutprogrammet på K-CD-en.

Endelig! Din beste venn har etter mye om og men klart å overtale kjæresten sin til å la seg slepe til kirken for å bli viet av presten.

Så ligger plutselig invitasjonen til den store dagen i postkassen. Tid og sted og et bilde av det kommende brudeparet pryder den.

Greit nok. Men når det nå først skal være slik, hvorfor har ikke vennen din gjort noe for å gjøre invitasjonen flott og tiltalende? I stedet for å fylle den med en mengde forskjellige skrifter, masse farger, stygge rammer og et uskarpt bilde der paret står som to små prikker foran Det skjeve tårn i Pisa på en ferie en gang i ungdommen.

Det det dreier seg om, er layout – eller grafisk design, som det så fint heter – og siden vennen din ikke har noe kjennskap til layout, er det kanskje ikke så rart at han bare overlesser invitasjonen med all slags kulørt krimskrams slik at den ser helt bedrøvelig ut.

I gamle dager lagde de layout ved å klippe og lime – litt tekst skrevet for hånd eller på en skrivema-

skin, et bilde klippet til med saks og kanskje en morsom liten figur klippet ut av en tegneserie eller postordrekatalog.

Det var ikke så mange muligheter den gangen. Men i dag, når de fleste eier eller har tilgang til en datamaskin, er mulighetene nærmest uendelige.

Og det er akkurat det som er det store problemet. For når mulighetene er uendelige, gjelder det å begrense seg, og det er noe av det vanskeligste når det er så mange ting og morsomme effekter å velge mellom. Men hvis du vil lage en tiltalende invitasjon, er det ingen vei utenom: Layout er grunnleggende i begrensningens kunst.

Komputer for alle presenterer her en håndfull nyttige og enkle regler og råd for den som ønsker å bli sin egen private designer på datamaskinen, og med layoutprogrammet på K-CD-en kan du prøve ut tingene – enten du har lyst til å lage invitasjoner, bordkort, kuvertbrikker, menykort, vinetiketter, festsanger eller noe helt spesielt. ■

Invitasjon, festsang, bordkort, vinetikett og menykort – alt er lagd på PC-en ved hjelp av layoutprogrammet på K-CD-en. Bryllupsfesten kan begynne...

10 flotte ting du kan designe på PC-en

Gode ideer som setter et personlig preg på bryllupet.

Middagen, talene og sangene er tilbakelagt – endelig står brudevalsen for tur. Gjestene kan nå ta vare på bordkort, menykort, med mer, som et minne.

Det beste ved et bryllup eller andre store begivenheter er ofte forventningens glede – og forberedelsene. En del av dem kan du gjøre ved å sette deg ved datamaskinen og designe invitasjonen og bordkortene

og – ja, det er mye du kan lage. Komputer for alle har valgt ut 10 fulltreffere som hjelper til med å gjøre et bryllup uforglemmelig – og som gjestene kan ta med hjem og ha som souvenir.

Invitasjon

Selve invitasjonen til et bryllup er blant det viktigste. De fleste inviterterte henger den opp på kjøleskapet eller oppslagstavlen og ser på den flere ganger om dagen, mens gleden og forventningene stiger dag for dag. Derfor er det viktig at den er flott og tiltalende. Husk å være nøyaktig med tid og sted.

Konvolutt

De fleste moderne skrivere kan godt skrive på konvolutter. Kjøp noen fine hvite. Ikke kast bort tid på å lage en layout som er annerledes enn på invitasjonen. Velg i stedet ut noen enkeltelementer, f.eks. bildet og overskriften, slik at du pirrer mottakerens nysgjerrighet uten å fortelle alt.

Sangfolder

Alle kirker har salmebøker liggende, men det er langt mer personlig – og romantisk – å lage sin egen folder med de utvalgte sangene og salmene som gjestene får når de kommer til kirken. En klassisk utgave er et brettet A4-ark med en enkel forside og sangene inni på de tre andre sidene.

Menykort

Et flott designet menykort kan få selv en simpel pøserrett til å se appetittlig ut. Vær nøye med å stave navnet på rettene korrekt, selv om de kan være nokså eksotiske. I ethvert selskap er det minst en pedant som elsker å finne små feil. Lim kortet på papp med limstift eller spraylim.

Bordkort

Du kan være sikker på at alle gjestene husker på å ta sitt personlige bordkort med seg hjem – selv etter en del vin og annet vederkvegende. Derfor bør ikke bare gjestens navn, men også anledningen for festen – altså deres bryllup – stå på kortet. Lim bordkortet på papp eller finn en morsom holder til det.

Vinetikett

Selv om du synes det er synd å dekke til etiketten på den dyre franske årgangsvinen, så lag likevel en personlig etikett som du limer oppå originalen. Finn på et navn som sier noe om akkurat deres måte å være på. Vinkjennerne blant gjestene kan se det riktige navnet på vinen på menykortet.

Festtale

Garvede talere skribler ned noen stikkord på en serviett like før de slår på glasset. Men for mindre rutinerte blir talen best når de tenker over det og skriver alt ned. Det har også den fordel at man etterpå kan gi den skrevne talen til sin utkårede, som kanskje ikke husker alt sammen.

Festsang

Blant mange festsanger er det som regel bare en eller to som vil bli husket. Sørg for at det blir din ved – i tillegg til selvfølgelig å skrive en god sang på en lett melodi – å layoute den fint. Bind f.eks. sidene sammen med et gavebånd. Velg en vanlig kjent skrift i en lettlest størrelse.

Ølmerker

Etter vin, kaffe og konjakk tørster de fleste etter et glass skummende øl mens dansen går. Men hvor satte jeg nå glasset mitt? Løs problemet ved å lage små navne-merker til å lime på glasset. Da kan gjestene også "snike" seg til å se navnet på en de kanskje har glemt hva heter.

Takkekort

Et par uker etter bryllupet er det vanlig å skrive til alle gjestene og takke for gavene – og for at de var med. Et håndskrevet brev er jo det mest personlige, men vær realistisk: Lag et standard takkekort. Og så kan dere sette dere godt til rette med god samvittighet og leve lykkelig til deres dagers ende.

Tenk på fuglene hvis det er risiko for at gjestene vil kaste ris etter dere. Fuglene kan få dårlig mage av å spise risen etterpå hvis det blir mye. Be heller gjestene om å bruke havre. Det passer bedre for en fuglemage.

Regler er til for å følges

Selvfølgelig er layout også en smakssak. Men det er noen faste regler for hva man kan gjøre – og særlig hva man ikke kan. Akkurat som å stove riktig eller galt.

Se her punkt for punkt hvorfor for invitasjonen til venstre er flott og riktig designet – og hvorfor invitasjonen til høyre har stygg og feil layout.

- 1+** Bare to skrifttyper: En svungen og romantisk til overskriftene og en klassisk og lettlest til resten av teksten.
- 1÷** Et kaos av skrifttyper, -størrelser og -farger som splitter oppmerksomheten og er vanskelige å lese.
- 2+** Hele teksten er skrevet med både store og små bokstaver. Det gjør den enklere å lese.
- 2÷** Noe av teksten er skrevet med bare store bokstaver – vanskeligere å lese.

Riktig +

9+ *Hjelp vi skal giftes!* **3+**

6+ Nå går det ikke lenger! Vi har levd i synd i nesten 10 år, så – for å gjøre en lang historie kort – du/dere **1+**

2+ *Bryllup* **1+**

5+ *lørdag 22. mai 1999 klokken 13.00 i Hovik kirke på Hovik.* **4+**

7+ Når det med presten er overstått, fortsetter vi med ... **8+** Ja, det finner dere ut dere kommer.

10+ Men det blir sent før vi kommer hjem!

Vennlig hilsen Birgit & Helge

Vennligst ring og si at dere kommer.

- 3+** Svart pluss to andre farger tekst som passer til hverandre og til de fargene som er dominerende på bildet.
- 3÷** Et mylder av farger som absolutt ikke passer sammen og der noe av teksten drukner i bakgrunnsfargen.
- 4+** Passe avstand mellom linjene og ekstra luft mellom avsnittene samt under og over de større overskriftene.
- 4÷** For liten avstand mellom linjene og under overskriften.

- 5+** Fast venstremarg og smal spaltebredde slik at det er lett for øyet å finne neste linje.
- 5÷** Teksten sentrert rundt midten og altfor bred spalte slik at det er vanskelig for øyet å finne neste linje – særlig spranget fra svært lang til svært kort linje.
- 6+** Bilde og tekst som står helt likt. Det skaper oversikt og lesere.
- 6÷** Bilde og overskrift som står på skrå i hver sin vinkel. Invitasjonen "velter".

Galt ÷

2÷ *Hjelp vi skal giftes!* **6÷** **9÷**

4÷ *Hjelp vi skal giftes!* **5÷** **8÷** **10÷**

7÷ *Nå går det ikke lenger! Vi har levd i synd i nesten 10 år, så – for å gjøre en lang historie kort – du/dere er invitert i*

1÷ *Bryllup* **7÷**

lørdag 22. mai klokken 13.00 i Hovik kirke på Hovik.

Når det med presten er overstått, fortsetter vi med ...

Ja, det finner dere ut når dere kommer.

Men det blir sent før vi kommer hjem! **3÷**

Vennlig hilsen Birgit & Helge

Ring venligst & sig, at I kommer.

- 7+** Ingen forstyrrende ramme rundt innbydelsen som tar oppmerksomheten fra bilde og tekst.
- 7÷** Forstyrrende ramme med merkelig, tilfeldig krimskrams som ikke har noe med et bryllup å gjøre.
- 8+** Altfor fet bilde-ramme, som tar oppmerksomheten bort fra det som er viktigst: bildet.
- 8÷** Ingen unødvendig ramme rundt bildet, som avgrensner seg selv mot invitasjonen.

- 9+** De hvite skyene på bildet trer fint fram fordi det er brukt hvitt papir.
- 9÷** Ansiktene og resten av bildet får en helt gal farge fordi det er brukt farget papir.
- 10+** Fint beskåret bilde med personene harmonisk plassert.
- 10÷** Galt beskåret bilde med for mye luft over mannens hode og en brud som ser ut som om hun er i ferd med å falle helt ut av det nederste høyre hjørnet på bildet.

Andre gode tips og triks

Verd å vite når du er blitt helt tent på å lage layout

Se nøye gjennom fotoalbumene dine før du velger bildet som skal pryde invitasjonen. Sjekk at bildet er helt skarpt og at det tåler å bli gjengitt i et vesentlig mindre format, f.eks. på bordkortene. Hvis du synes at arkivbildene dine ikke er gode nok, så be en venn bli med en tur i skogen og ta noen flotte portretter.

Hvis du ikke har en skanner selv, så er det likevel mulig få bildet inn i datamaskinen. Spør en bekjent eller i en større fotoforretning eller et kopiesenter om de kan skanne bildet og legge det på en diskett.

Hvis du ikke har en farge-skriver og gjerne vil trykke i farger, så ring rundt til noen kopisentre for å finne et som kan gjøre jobben for deg.

Det finnes andre typer skriverpapir enn det tradisjonelle – såkalte spesialark. Selvklebende ark egner seg f.eks. ganske godt til å til skrive ut navnermerker til ølglass på. Det er blant annet mulig å få forskjellige spesialark hos firmaet Bryde på tlf. 33 39 20 31.

Faguttrykket *layout* er engelsk og betyr ifølge fremmedordboken planlegging av en trykksaks bildestoff og utseende: uttegning, planløsning. Ta derfor et papirark og en tusj og tegn en grov skisse før du setter deg ved datamaskinen for å lage en endelig design.

Slik lager du en flott invitasjon

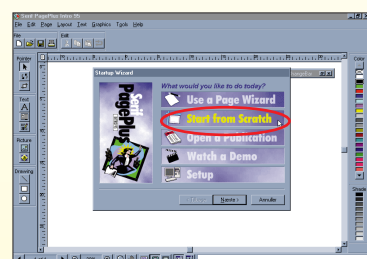

Med layoutprogrammet Serif PagePlus Intro 95, som ligger på K-CD 10/98 kommer du fort i gang med å lage

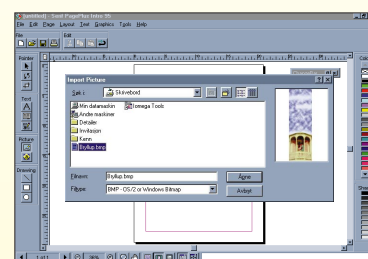
f.eks. en flott invitasjon. Programmet fungerer grunnleggende sett på den måten at du henter "rå" tekst og illustrasjoner inn i layout-

en for så å bearbeide og flytte rundt på delene. Her ser du hvordan Komputert for alle lagde bryllupsinvitasjonen – trinn for trinn.

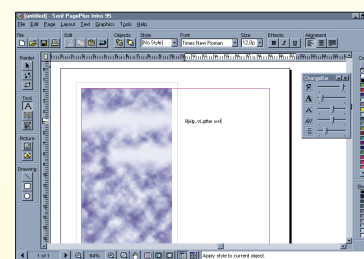
Det er ikke så ille når man først har lært det...

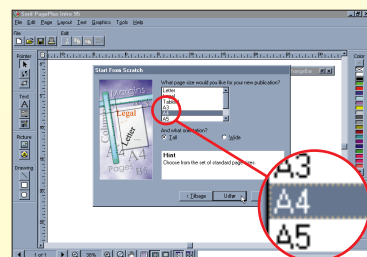
1 Dobbelklikk på feltet Start from Scratch for å bygge opp en layout helt fra bunnen.

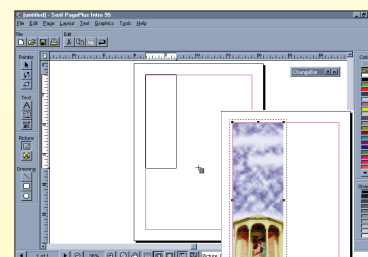
2 Dobbelklikk på A4 for å velge et standard papirformat som passer til alle skrivere.

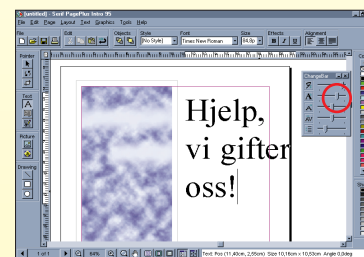
3 Programmet foreslår en standardmarg på ca. 2 cm hele veien rundt. Aksepter den.

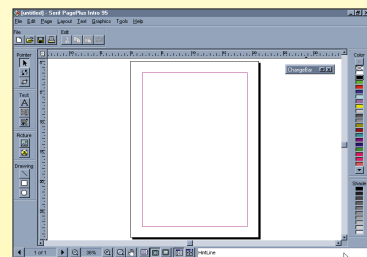
4 Begynn med å hente inn et bilde i layouten. Klikk på knappen Import Picture.

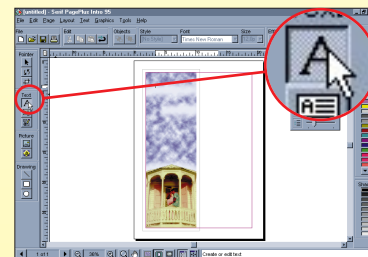
5 Velg det bildet du vil bruke. Her er det allerede lagt fram et bilde på skrivebordet.

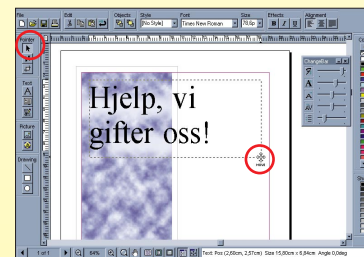
6 Dra bildet på plass i ønsket størrelse mens du holder museknappen nede.

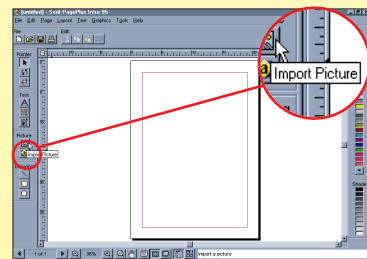
7 Klikk på knappen A for å komme inn i programmets tekstbehandlingsdel.

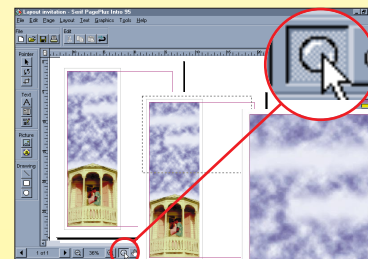
8 Klikk på forstørrelsesglasset og marker feltet ved å klikke og dra musen.

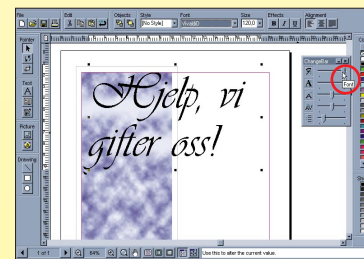
9 Skriv teksten – begynn med overskriften – der du vil den skal være sann noenlunde.

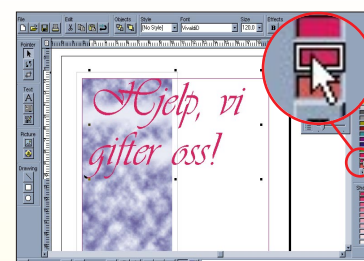
10 Forstør teksten ved å dra den nest øverste glidebryteren i boksen ChangeBar mot høyre.

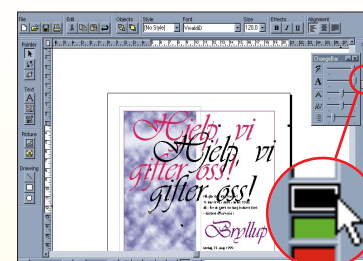
11 Klikk på knappen Pointer, og dra tekstrammen ut til den størrelsen du ønsker.

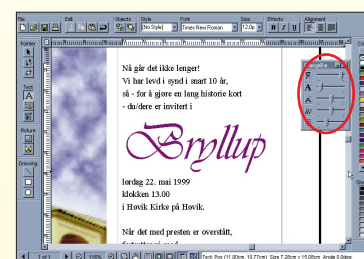
12 Skift skrifttype ved å dra den øverste glidebryteren i boksen ChangeBar fram og tilbake.

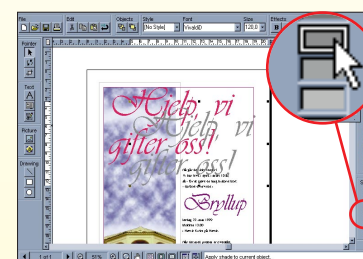
13 Skift farge på overskriften ved å klikke et sted på fargepaletten.

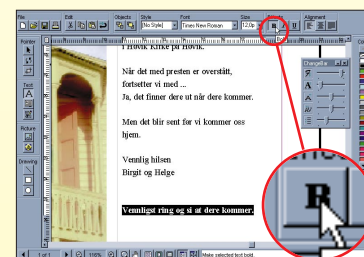
14 Skriv resten av teksten og velg skrifttype, størrelse og farge, som med overskriften.

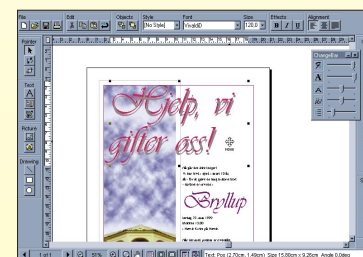
15 Marker nederste tekstlinje og klikk på knappen B (Bold) for å gjøre skrifttypen fetere.

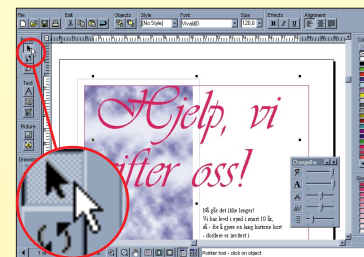
16 Og så litt ekstra: Skygger. Klikk på Point-knappen og klikk på den røde overskriften.

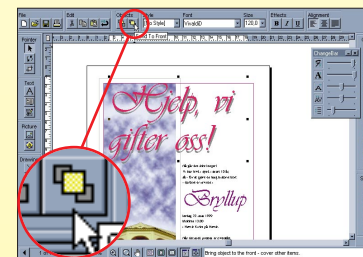
17 Klikk på knappen Copy og deretter på Paste for å få en kopi av overskriften.

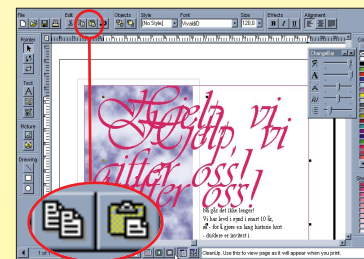
18 Gå opp i fargepaletten og skift farge ved å klikke i det svarte feltet.

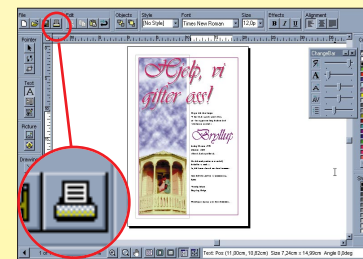
19 Gå ned i gråtoneskalaen og gjør skyggen lysere ved å klikke i det midterste grå feltet.

20 Dra den grå overskriften oppover så den ligger litt forskjøvet i forhold til den røde.

21 Klikk på den røde overskriften og klikk på knappen Send To Front i feltet Objects.

22 Zoom ut med forstørrelsesglasset og se det ferdige resultatet. Er du fornøyd, så skriv ut.

De viktigste verktøyene

Det er mange nyttige verktøy i layoutprogrammet PagePlus, men her kan du se de viktigste – og hva de skal brukes til:

Marker det elementet i layouten du vil jobbe med.

"Tilt" et bilde – sett det på skrå eller sett det på hodet.

Beskjær et bilde, en tegning eller en annen illustrasjon.

Skriv teksten direkte inn i layouten.

Del siden opp i spalter.

Skriv inn "råtekst" som du så kan bearbeide senere.

Hent en illustrasjon – fra ditt eget arkiv eller f.eks. fra internett.

Hent logoer fra arkivet eller lag dine egne.

Lag streker.

Lag firkantede bokser.

Lag sirkler og ovaler.

Velg nøyaktig den fargen du ønsker i layouten.

Velg hvor mett eller pastelaktig den enkelte fargen skal være.

Legg et element foran eller bak et annet – f.eks. en tekst oppå et bilde.

Velg skrifttype, skriftstørrelse og bokstavnens høyde med de tre øverste bryterne, og juster avstanden mellom bokstavene og mellom linjene med de to nederste bryterne.

Bestem tykkelsen, utseendet og hjørnene på en strek med de tre øverste bryterne, og manipuler med fargene og gjør bildet lysere eller mørkere med de to nederste bryterne.

K

PRØV SELV

På K-CD-en 10/98 ligger layoutprogrammet PagePlus. Klikk på dette ikonet for å prøve det selv:

KPROGRAMMER